

Конвенција за принудна работа, 1930

Конвенција која се однесува на принудна работа.
(Забелешка: Датум на стапување на сила е 1. 5. 1932 година.)
Конвенција: C029
Место: Женева
Сесија на конференцијата: 14
Датум на усвојување: 28. 6. 1930
Класификација на предметот: Принудна работа
Статус: Последен инструмент. Овој инструмент е еден од фундаменталните конвенции.

Генералната конференција на Меѓународната организација за труд, откако беше свикана во Женева од страна на Раководното тело на Меѓународната канцеларија за труд, одржувајќи ја својата четринаесетта сесија на 10 јуни 1930, и одлучувајќи да усвои некои од предлозите во врска со принудна или задолжителна работа, што е на првата точка од дневниот ред од сесијата, и одредувајќи ги овие предлози да бидат во форма на меѓународна Конвенција, на 28 јуни 1930 година ја усвои следнава Конвенција, која може да се нарече Конвенција за принудна и задолжителна работа, 1930, за ратификација од страна на членките на Меѓународната организација за труд, во согласност со одредбите од уставот на Меѓународната организација за труд.

Член 1

1. Членката на Меѓународната организација за труд што ја ратификува оваа Конвенција се обврзува да забрани употреба на принудна или задолжителна работа во сите нејзини форми во најкраток можен рок.
2. Во однос на целосна забрана, прибегнување кон принудна или задолжителна работа, која може да се одвива за време на транзициски период, и само за јавни потреби како исклучителни мерка, според обезбедени услови и гаранции.
3. По истекот на периодот од пет години од стапувањето на сила на оваа Конвенција, и кога Раководното тело на Меѓународната канцеларија за труд подготвува извештај наменет за член 31 подолу, наведеното Раководно тело ќе ја разгледа можноста за забрана на принудна или задолжителна работа во сите свои форми без понатамошен транзициски период и желба да се стави ова прашање на дневен ред на Конференцијата.

Член 2

1. Во оваа Конвенција терминот „принудна или задолжителна работа“ ќе значи секаква работа или служба што се спроведува од лице со закана од казна, и за која наведеното лице не се пријавило доброволно. 2. Меѓутоа, за објаснување во оваа Конвенција, терминот „*принудна или задолжителна работа*“ нема да опфати:

(а) каква било работа или служба принудена во поглед на законите за задолжителна воена служба за работа од исклучиво воен карактер;

(б) секаков вид работа или служба кои сочинуваат дел од нормалните граѓански обврски во земја која што има целосно самоуправање;

(в) секаков вид работа или служба принудено на лице како последица на пресуда по закон, под услов така наведената работа или служба да се извршува под надзор и контрола на јавните власти, и наведеното лице да не е изнајмено или ставено на располагање на приватни лица, фирми или здруженија;

(г) секаков вид работа или служба, принудени во случај на вонредна состојба, војна, катастрофа или заканувачка катастрофа, како што се пожар, поплава, помор од глад, земјотрес, опасни епидемични или епизодични болести, инвазија од животни, инсекти или растителни штетници и, генерално, какви било услови што би го загрозиле постоењето или благостостојбата на дел од населението или на целото население;

(д) помали општински услуги од таков вид што се извршуваат од членови на општината и се од директен интерес за наведената општина, а според тоа може да се сметаат за нормални граѓански обврски наметнати на членовите на општината, под услов членовите на општината или нивните претставници да имаат право да бидат консултирани во поглед на потребите за такви услуги.

Член 3

Во оваа Конвенција терминот „компетентни власти“ ќе значи или власт во метрополитска земја или највисоки централни власти на односната територија.

Член 4

1. Компетентните власти нема да наметнат или да дозволат наметнување на принудна или задолжителна работа во корист на приватни лица, компании или здруженија.

2. Кога постои принудна или задолжителна работа во корист на приватни лица, компании или здруженија, на датумот на кој ратификацијата на Конвенцијата е регистрирана кај Генералниот директор на Меѓународната канцеларија за труд, членката сосема ќе забрани таква принудна или задолжителна работа од датумот на кој Конвенцијата стапува на сила за Членката.

Член 5

1. Доделените концесии на приватни лица, компании или здруженија нема да содржат каква било форма или задолжителна работа за производство или колекција на производи кои ги користат таквите приватни лица, здруженија или компании со кои тие тргуваат.

2. Кога постојат концесии во кои има одредби за таква принудна или задолжителна работа, таквите одредби ќе бидат укинати, колку што е можно побрзо, со цел да се сообразат со член 1 од оваа Конвенција.

Член 6

Службени лица во администрацијата, дури и кога имаат можност да го охрабруваат населението што е под нивна надлежност да ги ангажира во некаков вид работа, не смеат да користат присила врз наведеното население, или врз кои било индивидуални членови, да работат за приватни лица, компании или здруженија.

Член 7

1. Раководни лица кои не вршат административни функции нема да наметнуваат присилна или задолжителна работа.

2. Раководни лица кои вршат административни функции може по итно барање на компетентните власти да применат принудна или задолжителна работа, што е предмет од одредбите од член 10 од оваа Конвенција.

3. Раководни лица кои се целосно признати и кои не добиваат адекватна плата може да уживаат други облици на лични услуги, предмет на времено регулирање, и под услов да се преземени сите неопходни мерки за да се спречат злоупотреби.

Член 8

1. Одговорноста за секоја одлука да се примени принудна или задолжителна работа останува кај највисоките цивилни власти на односната територија.

2. Според тоа, тие власти може да делегираат овластување до највисоките локални власти да бараат присилна или задолжителна работа која нема да опфаќа отстранување на работниците од нивното место на живеење. Овие власти може, исто така, да дадат овластување до највисоките локални власти да спроведат присилна или задолжителна работа која опфаќа преместување на работниците од нивното место на живеење, со цел да се олесни движењето на службениците на администрацијата кога се на должност или за транспорт на владини стокови резерви, според условите наведени во прописите од член 23 од оваа Конвенција.

Член 9

Освен ако е поинаку наведено во член 10 од оваа Конвенција, сите власти кои се компетентни да спроведуваат принудна или задолжителна работа, пред да се одлучат за таков вид на работа, треба да бидат сигурни дека:

(а) работата што треба да се заврши или службата што треба да се изврши е од важен директен интерес на општината каде што треба да се изврши оваа работа или служба;

(б) работата или службата се од моментална и неизбежна потреба;

(в) дека не било возможно да се обезбеди волонтерска работна сила за извршување на работите или услуги со износ на плати и услови на работа не помалку поволни од оние што владеат во односната област за слична работа или служба;

(г) дека работата или службите нема да бидат преголем товар за сегашното население, имајќи ја предвид расположливата работна сила и нејзиниот капацитет да ја преземе таквата работа.

Член 10

1. Принудна или задолжителна работа изнудени како данок, принудна или задолжителна работа во извршување на јавни работи направени од раководни лица кои вршат административни функции, ќе биде постепено укинувана.

2. Во меѓувреме, кога се прибегнува кон принудна или задолжителна работа како данок, и кога прибегнувањето е наметнато како принудна или задолжителна работа за извршување на јавни работи од страна на лица кои извршуваат административни функции, најпрвин ќе се внимава:

(а) работата што треба да се изврши или службата што треба да се изврши да е од важен директен интерес за општината каде што треба да се изврши работата или службата;

(б) работата или службата да се од моментална или неизбежна потреба;

(в) работата или службата нема да претставуваат многу тежок товар врз сегашното население, имајќи ја предвид работната сила што е на располагање и нејзиниот капацитет да ја преземе таа работата;

(г) работата или службите нема да наложат преместување од нивното место на живеење;

(д) извршувањето на работата или спроведувањето на службата ќе бидат раководени во согласност со верата, социјалниот живот и земјоделството.

Член 11

1. Само возрасни способни машки лица кои се од очигледна возраст не помала од 18 и не повеќе од 45 години може да бидат повикани за принудна или задолжителна работа. Освен во однос на видовите на работа наведени во член 10 од оваа Конвенција, ќе се применуваат следниве при-чини и услови:

(а) секогаш, кога е можно, да се види дали лицата не се заболени од инфекции или преносливи болести и дека се физички здрави за работата што се бара и за условите под кои истата треба да се извршува, пред да се добие потврда од лекар што ќе го назначи администрацијата;

(б) наставници и ученици како и службеници во администрацијата генерално се изземени;

(в) зачувување во секоја општина на бројот на возрасни способни машки лица незаменливи за брачни и семејни врски.

2. За потребите на подпараграф (в) од претходниот параграф, правилата наведени во член 23 од оваа Конвенција ќе го одредат односот на машкото работоспособно население кое може да биде земено во кое било време за принудна или задолжителна работа, имајќи предвид секогаш дека овој однос нема во никој случај да надмине 25%. При одредување на овој однос, компетентните власти ќе ги имаат предвид густината на населението, неговиот социјален и физички развој, сезоните и работата што треба да се изврши од заинтересираните лица лично во нивните места, и генерално имајќи ги предвид економските и социјалните потреби за нормален живот на односната општина.

Член 12

1. Максимален период во кој лицата може да бидат земени за принудна или задолжителна работа од каков било вид, во кој било период од дванаесет месеци, не смее да надмине шеесет дена, вклучувајќи го времето поминато до и од работа.

2. На секое лице од кое се бара принудна или задолжителна работа, ќе му се обезбеди сертификат, назначувајќи каков вид работа има завршено.

Член 13

1. Нормалните работни часови на лицето на кое му е наложено принудна или задолжителна работа ќе бидат исти како оние што важат во случаи на доброволна

работа, а часовите изработени прекувремено ќе бидат платени во износи кои се плаќаат за прекувремена доброволна работа.

2. Сите лица на кои им е наложено принудна или задолжителна работа од каков било вид, ќе имаат еден ден во неделата одмор, а овој ден треба да се совпадне колку што е можно со денот одреден по традиција или обичај на односните територии или региони.

Член 14

1. Со исклучок на принудна или задолжителна работа наведени во член 10 од оваа Конвенција, принудната или задолжителна работа од каков било вид ќе се плаќа во готово, во износи не помали од оние кои важат за слични видови на работа било во околината во која се вработени или во околината од која тој е регрутиран, кој од нив е повисок.

2. Во случај кога се врши работа наредено од раководните лица за извршување на нивната административна функција, плаќањето ќе биде во согласност со одредбите од претходниот параграф и ќе бидат применети колку што е можно побрзо.

3. Платите ќе се исплаќаат на секое лице лично, а не на неговиот племенски поглавар или кој било друг авторитет.

4. Што се однесува до плаќањето, платите за деновите поминати во патување од и до местото на работа ќе се пресметуваат како работни денови.

5. Наведеното во овој член нема да го спречи обезбедувањето вообичаени следувања како дел од платата, таквите следувања да бидат најмалку еквивалентни на вредноста на платата што ја земаат, но смалувањето на платата нема да биде намалено за плаќање даноци или за посебна храна, облека или сместување, обезбедени за да се одржува работникот во добра состојба во извршувањето на работата во специјални услови на каква било работа, или за набавување на алати.

Член 15

1. Сите закони или прописи што се однесуваат на компензација на работниците за повреди или болест, а кои произлегуваат од вработувањето, и сите закони или прописи кои обезбедуваат компензација за штитениците на починатите или неспособни работници, кои се или ќе бидат на сила на односната територија, ќе бидат подеднакво применувани на лицата кои биле изложени на задолжителна или принудна работа, и на доброволните работници.

2. Во секој случај, ќе биде обврска на властите кои вработуваат работници за извршување на задолжителна или принудна работа, да им обезбедат егзистенција

на таквите работници кои заради болест или повреда за време на работата остануваат целосно или делумно неспособни да се издржуваат, и да преземат мерки за издржување на лицата кои всушност зависат од нив, во случаи на нивна неспособност или смрт како резултат на вработувањето.

Член 16

1. Освен во случаи на посебна потреба, лицата кои прибегнуваат на принудна или задолжителна работа нема да се преместуваат во области каде што храната и климата се разликуваат значително од оние на кои тие се навикнати, за да не дојде во опасност нивното здравје.

2. Во никој случај не смее да се дозволи преместување на работниците, освен ако сите мерки во однос на хигиена и сместување се стриктно применети, а се неопходни за да се адаптираат на таквите услови и да го зачуваат своето здравје.

3. Кога таквото преместување не може да се избегне, ќе се преземат мерки за постепено навикнување на новите услови на диета и клима, следејќи ги медицинските совети.

4. Во случај кога таквите работници треба да извршуваат регуларна работа на која не се навикнати, треба да се преземат мерки за да се гарантира нивното приспособување, посебно по однос на постојана обука, часови на работа и одредба за интервали за одмор и какво било зголемување или подобрување на диетата што може да биде неопходна.

Член 17

Пред да прибегне кон принудна или задолжителна работа за градежни работи или за одржување, за кои се бара од работниците да останат на работно место подолг период, компетентните власти ќе внимаваат да:

1. Се преземат сите неопходни мерки за зачувување на здравјето на работниците и да се гарантира неопходна медицинска нега, и посебно:

(а) работниците бидат прегледани од лекар пред да започнат со работа и во одредени интервали за време на службата:

(б) има соодветен медицински персонал, опременост со диспанзери, болничари, болници и опрема неопходни за задоволување на сите барања; и

(в) санитарните услови на работните места, обезбедување со вода за пиење, храна, гориво и прибор за готвење, а каде што е неопходно и сместувањето и облеката, се задоволителни.

2. Бидат направени дефинитивни аранжмани за обезбедување на опстанок на семејствата на работниците, посебно да се олесни испраќање на парич на помош по безбеден метод, на дел од платата до семејствата, по барање и во согласност на работниците.

3. Патувањето на работниците до и од работно место се направени на сметка и одговорност на администрацијата, која ќе олесни таквите патувања да бидат со користење на сите расположиви транспортни средства.

4. Во случај на болест или повреда со која ќе се предизвика неспособност за работа за извесен период, работникот ќе биде вратен во земјата на сметка на администрацијата.

5. Секој работник кој може да посака да остане како доброволен работник на крајот на принудната или задолжителна работа, ќе му биде дозволено да го стори тоа во период од две години, губејќи го правото на бесплатна репатријација.

Член 18

1. Принудна или задолжителна работа за транспорт на лица или стока, како што е работа на носачи или лица што пренесуваат со чамци, ќе се укинуваат во најкраток можен рок. Во меѓувреме, компетентните власти ќе донесат прописи одредувајќи, меѓу другото:

(а) дека таквата работна сила ќе се примени само со цел олеснување на движењето на администрацијата, кога е на должност, или за транспорт на владини стокови резерви, или во случаи на многу итни потреби, транспорт на лица покрај службените лица;

(б) дека работниците вработени на таков начин ќе имаат медицинска потврда дека се медицински здрави, каде што е можен лекарски преглед, а кога таквиот лекарски преглед не е можен, лицето што вработува такви работници ќе биде одговорно да гарантира дека се физички здрави и не страдаат од инфекции или заразни болести;

(в) максимален товар што може да го носат;

(г) максимално растојание од нивните домови до каде што може да бидат преместени;

(д) максимален број на денови во месецот или друг период за којшто може да се ангажираат, вклучувајќи го и периодот при враќање во своите домови;

(е) лица на кои им е дозволено да ја бараат оваа форма на принудна или задолжителна работа и обемот до кој тие имаат право да го бараат тоа.

2. При одредување на максимумот наведен во (а), (в), и (д) во погорниот параграф, компетентните власти ќе ги имаат предвид сите релевантни фактори, вклучувајќи го и физичкиот развој на населението од каде што се регрутирани работниците, природата на земјата низ која мора да патуваат, климатските услови.

3. Компетентните власти треба понатаму да обезбедат нормалното дневно патување на работниците да не надмине растојание соодветно на просечен работен ден од осум часа, разбирливо е дека треба да се има предвид не само тежината што треба да се носи и растојанието што треба да се помине, туку и природата на патот, сезоната и сите други релевантни фактори. Кога се направени повеќе часови на патувања од нормално дневно патување, истите треба да бидат платени во износ повисок од нормалниот.

Член 19

1. Компетентните власти ќе дадат овластување за прибегнување кон задолжително култивирање како метод на претпазливост против глад или недостаток на прехранбени производи, и секогаш под услови храната или производството да останат сопственост на лицата или на општината што ги произведува.

2. Ништо од овој член нема да ги поништи обврските на членовите на заедницата каде производството е организирано на општинско ниво со помош на закон или обичај, и каде што производството и профитот што произлегува од него останува сопственост на општината.

Член 20

Закони за колективно казнување, по кои општината може да биде казнета за дела извршени од некои од нејзините членови, нема да содржат одредби за принудна или задолжителна работа од страна на општината како метод на казнување.

Член 21

Принудна или задолжителна работа нема да се користи за работа под земја во рудници.

Член 22

Годишните извештаи за кои членките што ја ратификуваат оваа Конвенција се согласуваат да ги достават до Меѓународната канцеларија за труд, следејќи ги одредбите од член 22 од Меѓународната организација за труд за мерките што ги имаат преземено за спроведување на одредбите од оваа Конвенција, треба да содржат што повеќе информации во однос на секоја територија во врска со обемот до кој се прибегнало при принудна или задолжителна работа на таа територија, за

која цел тие се вработени, стапка на болест и смрт, часови на работа, методи на плаќање и висина на плати и какви било други релевантни информации.

Член 23

1. За да се спроведат одредбите од оваа Конвенција, компетентните власти ќе издадат комплетни и прецизни прописи, опфаќајќи ја употребата на принудна или задолжителна работа.

2. Овие прописи ќе содржат, меѓу другото, правила со кои им се дозволува на лицата од кои се бара принудна или задолжителна работа да достават до властите жалби поврзани со условите на работа, и да обезбедат дека таквите жалби ќе бидат земени предвид.

Член 24

Во сите случаи ќе бидат преземени адекватни мерки за да се осигура дека прописите кои опфаќаат принудна или задолжителна работа се стриктно применети или со проширување на должностите на постојниот трудов инспекторат, кој бил формиран за инспекција на волонтерска работа, за да опфатат инспекција на принудна или задолжителна работа или на некој друг соодветен начин. Је се преземат, исто така, мерки со кои ќе се обезбеди прописите да им се стават на знаење на лицата од кои се бара да прибегнат на таква работа.

Член 25

Незаконското наложување на принудна или задолжителна работа ќе биде казниво како кривичен прекршок и ќе биде обврска на секоја членка што ја ратификува оваа Конвенција, за да се гарантира дека казните наметнати со закон се навистина адекватни и стриктно придржувани.

Член 26

1. Секоја членка на Меѓународната организација за труд што ја има ратификувано оваа Конвенција се обврзува да ја примени на своите територии кои се под нејзин суверенитет, јурисдикција, заштита, туторство, или власт, доколку има право да ги прифати обврските кои влијаат на прашањата од внатрешна јурисдикција; под услов да, ако таквата членка може да одлучи да ги искористи одредбите од член 35 од уставот на Меѓународната организација за труд ќе приложи кон ратификацијата декларација, наведувајќи ги:

(1) териториите на кои планира да ги примени одредбите од оваа Конвенција без модификација;

(2) териториите на кои планира да ги примени одредбите од оваа Конвенција со модификација; заедно со детали од спомнатите модификации;

(3) територии во однос на кои става резерва во однос на својата одлука.

2. Гореспомнатата декларација ќе се смета како составен дел на ратификацијата и ќе има својство на ратификација. Је биде отворена за секоја членка со последователна декларација за делумно или целосно откажување, за резервациите што ги има ставено во поглед на одредбите од подпараграф (2) и (3) во оригиналната декларација.

Член 27

Официјалното ратификување на оваа Конвенција, под услови наведени во уставот на Меѓународната организација за труд, ќе му бидат соопштени на Генералниот Директор на Меѓународната канцеларија за труд за регистрација.

Член 28

1. Оваа Конвенција ќе биде обврзувачка само за оние членки чии ратификации се регистрирани во Меѓународната канцеларија за труд.

2. Оваа Конвенција ќе стапи на сила дванаесет месеци по датумот на кој ратификациите на две членки на Меѓународната организација за труд се регистрирани кај Генералниот директор.

3. Оттаму, Конвенцијата ќе стапи на сила за секоја членка дванаесет месеци по датумот на кој е ратификувана ратификацијата.

Член 29

Откако ќе се регистрираат ратификувањата на две членки кај Меѓународната организација за труд во Меѓународната канцеларија за труд, Генералниот директор на Меѓународната канцеларија за труд ќе ги извести сите членки. Тој, исто така, ќе ги извести за регистрација на ратификациите кои може да бидат соопштени последователно од страна на другите членки на Организацијата.

Член 30

1. Членка што ја има ратификувано оваа Конвенција може да ја откаже по истекот на 10 години од датумот кога за првпат Конвенцијата стапила на сила, со акт соопштен на Генералниот директор на Меѓународната канцеларија за труд за да биде регистрирана. Таквото откажување нема да има дејство една година по датумот на кој е регистрирана кај Меѓународната канцеларија за труд.

2. Секоја членка што ја има ратификувано оваа Конвенција и што го нема искористено правото за откажување дадено во овој член во текот на годината, по

истекот на период од десет години, спомнат во претходниот параграф, ќе биде обврзана за период од следни пет години, потоа може да ја откаже Конвенцијата во период од пет години, под услови наведени во овој Член.

Член 31

Раководното тело на Меѓународната канцеларија за труд ќе оцени за времето кога ќе ѝ го презентира извештајот на Генералната конференција за работењето на оваа Конвенција, и ќе ја испита можноста за поставување на дневен ред на прашањето за нејзина целосна или делумна ревизија

Член 32

1. Доколку Конференцијата усвои нова Конвенција ревидирајќи ја целосно или делумно оваа Конвенција, тогаш, ако новата Конвенција гласи поинаку, ратификацијата од членката за новата ревидирачка Конвенција ќе значи ипсо јуре моментално откажување на оваа Конвенција не задржувајќи ги одредбите од член 30 погоре, доколку и кога новата ревидирачка Конвенција стапила на сила.

2. Од датумот кога новата ревидирачка Конвенција стапува на сила, оваа Конвенција ќе престане да биде отворена за ратификација од страна на членките.

3. Оттука, оваа Конвенција во секој случај ќе биде на сила во својата суштинска форма и содржина за оние членки кои ја имаат ратификувано, а ја немаат ратификувано ревидирачката Конвенција.

Член 33

Англиската и француската верзија од текстот на оваа Конвенција се еднакво валидни.